

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Sermones prestantissimi viri Roberti de Latio: ordinis
Minoru[m] sacre theologie professoris: pontificis
Aquinatis**

Caracciolo, Roberto

Lugd., Anno d[omi]ni. M.ccccxiiij. vi. no. Maij.

Feria quarta cinerum: [de] ieiunio. Ser. xviiij.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-70607](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-70607)

Paulus: illustrator Antonius: et ut ad superiora conscenda princeps Johannes baptista fuit. Et idē scribes vitā Pauli pmi heremite sic inqt de illo. Nēm in oronibus in solitudine durit etatē. Cibum et vestimētū ei palma pbebat. Ne cui impossibile videat: iesum testor et scōs angelos vidisse me monachos: e qbus vñ p triginta annos pane hordeaceo: et aqua lutulenta vixit. Quid dicemus de abstinentia oim cōfessorū xpī hilarionis: Agatonis: Amonis: Serapionis: Basilij: Benedicti: Frācis: omniumq; aliorū. Nullus etem inuentus est q in delictis seruiert deo. Iō pty p oia exēpla tā xpianorū q iudeorū: siue etiaz gentiliū q abstinentia sublimanda est et nō spernēda. Dabemus exēpla auium que fame et abstinentia amicabile fiūt hoibus et familiares: ergo hū intentio nem spūscī scē ecclēia dirigentis disponamus mētē et aium vt inchoemus hoc sacratissimū quadragesimale ieiunū: quo mediāte obtinebimus hic gratiā: et in futuro gloriā: quā nobis largitur demētissimus deus: cui est honor et gloria p infinita secula seculorū. Amen.

Feria quarta cinerū: de ieiunio ad qd maxime tali die ecclēia conuocat et inuitat fideles.

Sermo. xviiij.

Thesaurizate

vobis thesauros in celo qba sunt saluatoris nostri originaliter Albatb. vs. et in euāgelio hodie.

Ecce aduenerūt dies pnie ad redimēda pctā: ad saluādas aīas. Hodie nāq; imitiū est sacri quadragesimalis ieiunij de quo cantat ecclēia. Paradisi portas ieiunij xps nobis operuit. Incirco cū oī sollicitudine et deuotione vigilare debemus ad ieiunia venerāda: qm p ipsa acquirim⁹ thesauros regni celorū. Et qm sapiētissimus oīum magister in verbis allegatis in thēmate puocat nos: vt de futura vita nobis puideamus: iō i hoc sermone fideles xpī ad ieiunij reuerētiā

precipiam merito inducemus. Videbitur aut de ipso ieiunio adhuc tria mysteria principalia.

Primū de cōditionis.

Scdm obligationis.

Tertiū fructificationis.

De cibis a quibus abstinedum est in ieiunio: et de tempore siue hora comedē di diebus ieiuniorū et quare nō est determinata quātitas cibi sicut vicissitudo comedendi.

Cap. s.

Rimū mysteriū videndū de ieiunio de p ditione. Scdm enī ecclēie ordinationē triplex cōditio ponit de ieiunio.

Prima de qualitas.

Scda tēporalitas.

Tertia quantitas.

Prima cōditio de qualitas: q in ieiunio hū formā ecclēie abstinedum est ab aliquibus abis: vt puta carnibus: ouis et lacticijs. Qua hō et lacticia interdiciunt eiunātibz in quātuz sunt orta ab aialibus carnes habētibus: sicut ps di. iij. c. deniq;. Notādum tñ q in ieiunio quadragesime interdiciunt vniuersaliter oia supradicta sicut no. de conse. di. iij. c. Nō opz. Piscij tñ elus vt sit in firmitatis solaciū nō vt luxurie pariat incentiuū cōcedit. Et ly esset a marinis beluis abstinedū: tñ de consuetudine est tolerādū: qm qui nimis emūgit elicit sanguinem: vt pty in. d. c. deniq;. In alijs hō ieiunij abstinentia a carnibus semp picipit. Ab ouis autē et lacticijs nō nisi hū cōsuetudinē pte. Nam dicit Hiero. lxxvj. di. c. Etinā. et ex de sepulchris. c. certificari. Anaqueq; pta abundat suo sensu. Cōcordat his Ricb. i. iij. et Tho. ij. q. cxlvij. ar. viij. in responso ne ad. ij. ar. Sed dubitari pōt cur ieiuniorū tpe nō picipit abstinentia ab vsu vini cū de illo tot mala dicāt. Nā sapiens Prover. xx. ait: Luxuriosa res vinū et Eccl. xxxj. Multos exterminauit vinū et Paulus Ephe. v. Nolite inebriari vino in quo est luxuria. et Hiero. ad Eustochiū. Doc moneo hoc obtestor vt spona

sa rpi vinū fugiat p veneno. Et idē ad
 furia. O filia si ap̄ls castigauit corpus
 suū & in seruitutē redegit: quō tu iuue
 cula adhuc in feruore iuuetutis posita
 dapiis? & vino plena poteris esse de cas
 strate secura. Idez insup̄ inter ceteras
 sc̄tē Paule laudes hanc ipse enumerat
 singularem: q. s. a vino abstinentissima
 fuit. Inq̄t em̄ in descriptione eius vite.
 Sic referā q̄d expertus sum. Ad̄se iu:
 lio feruentissimis estibus incidit in ar
 dorē febriū: & post desperationē cū dei
 misericordia respirasset: & medici sua
 derēt ob refectionem corporis vino esse
 opus tenui & paruo ne aquā bibens in
 hydropē verteret: & ego clam b̄m̄ Epi
 phaniū papā rogare vt eā moneret im
 mo cōpelleret vinū bibere: vt erat pius
 dens & solertis ingenij statim sensit in
 fidias & subidēs inimicū esse q̄d ille di
 ceret intimauit. Quid plura? Luz b̄m̄
 pōtifex post multa hortamēta erisset
 foras querētī mihi quid egisset. respon
 dit. Zātū p̄fecit vni homini pene per
 suaserit ne bibat vinū. S̄l̄r ad laudem
 abstinentie multorū sanctorū vita indu
 citur q̄ vinū nō gustauerint. Ergo si tā
 celebris est illa abstinentia videret q̄ sa
 lubiter fuisset p̄ceptū vt ieiunātes vis
 num nō biberēt. ¶ Respondet ad hoc
 Alex. l. iij. summe. & Rich. dist. xv. quar
 ti. q̄ esu carniū magis cōmouet cōcu
 piscentiā q̄ vini potus: q̄ cū ad incita
 tionē cōcupiscētie cōcurrāt tria. s. abun
 dantiā caloris: & spiritūū & seminis. Ex
 esu carniū multiplicatur semē q̄ in eis
 est multū de nutrimento: & id ex earum
 esu maxime multiplicat sup̄fluitas ter
 tie digestionis q̄ seminis est materia.
 Et esu vitulorū multiplicat abūdantia
 grossorū spūum. Ex potu vini abūdantia
 caloris. Et abūdantia seminis magis est
 incentiua cōcupiscētie q̄ abūdantia ca
 loris maxime causati ex potu vini: q̄ il
 la cito euanescit & calor in semine ma
 net. Licz ergo vinū puocatiuū sit ad li
 bidinem: non tñ sicut carnes. Id̄ ecclia
 iniunxit abstinentiā a carnibus & nō a
 vino. Et si adhuc querat quare nō a vi
 no. Dicit Alexā. q̄ h̄ factū est p̄pter in
 firmorū reuinitonem: q̄ multi fuissent
 obediētie cōtemptores: cū tolerabilis
 sit a carnibus q̄ a vino abstinere. Etā
 sic institutū est p̄pter necessitatez diges
 tionis. Multi em̄ habent debilem sto
 machū q̄bus necessariū est visus vini p̄
 pter digestionē p̄ficiendā. ¶ Sc̄da condi
 tio ieiunij d̄i t̄palitas. Naz̄m̄ Tho. n.
 ij. vbi. s. ieiunātibz assignat t̄p̄s com
 edendi. s. hora nona. Lū em̄ ieiunij ordi
 nes ad deletionē & cohibitionē cali
 peropz q̄ aliquid addat supra cōm̄ cō
 luerudinē: ita tñ q̄ ex hoc nō multū na
 tura grauef. Est aut̄ debita & cōis cons
 uetudo hoibus comedēdi circa horam
 sextā: tū q̄ iā videt esse completa diges
 tio nocturno t̄p̄e naturali calore interi
 us reuocato p̄pter frigus noctis circū
 stans: tū etiā q̄ tūc natura corporis hu
 mani indiget iuari. Et ergo ieiunātes
 aliquā afflictionē sentiat cōuenien
 ter eis tarat hora nona: que cōueniens
 est mysterio passionis xpi que cōpleta
 fuit hora nona qñ inclinatio capite tras
 didit sp̄m̄: hora aut̄ illa determinatur
 h̄m̄ grossam estimationē. Si nō diceret
 tur q̄ status veteris testamenti est p̄fe
 ctior q̄ noui. Sed in veteri testamento
 ieiunabant a vesp̄ra diei precedentis
 vsq̄ ad vesp̄ram diei sequentis: vt p̄s
 Zeuif. xxij. Ergo sic debet fieri in nouo
 testamēto. Respondet Tho. q̄ status ve
 teris testamēti cōparatur nocti: status
 nō noui cōparatur diei h̄m̄ illud Rom.
 xij. Nox p̄cessit dies aut̄ appropinqua
 uit. Id̄ in veteri testamēto ieiunabant
 vsq̄ ad noctē: nō aut̄ in nouo. Notādū
 tñ h̄m̄ Alex. q̄ hora nona nō est in p̄ce
 pro: vel si sit in p̄cepto: q̄ h̄y magnay
 latitudinē nō est determinata: id̄ si quā
 doq̄ preueniat vel plonge cā necessa
 ria vel rōnabili nō ex hoc ieiunans pec
 cat mortali. An̄ qñq̄ religiosi possent
 ita mane surgere & tūc fatigari an̄ hor
 rā sextā q̄ ex disp̄satiōe ordiā possent
 anticipare horas nonā. De plōgatione

aut horat: et comestione post hora non
nam non auferat pena: sed potius auge-
tur et est magis supererogare quam a debi-
to deficere. Similiter quod nulla hora com-
edit non deficit: sed magis supererogat. **S.**
Alex. Tertia conditio ieiunii de quanti-
tas. Ordinavit enim ecclesia quod semel com-
edatur in die non aut pluries et qualibet
vice parum: quod non potuit determinare
in ieiunio quantitate ponderis: cum vnus
sui nature sue qualitate magis cibo in-
digeat quam alius: sed bene quantitate vicissi-
tudinis. Excessus autem in quantitate licet
minuat meritum non tamen soluit ieiunium: nisi
si esset nimius et immoderatus ut si alius
quis excederet in quantitate cibi notabi-
liter multiplicando serua comedo de va-
ria cibaria: deuorando usque ad summum
ventris ut detineat tempus ne affligatur.
Falsis inquam soluit ieiunium et decipit
seipsum. Unde Augu. in sermone de quibus
dragesima ait: Sunt quidam obseruans
toties quadragesime delitiosi potius quam
religiosi qui vasa in quibus coctae sunt
carnes tanquam immunda horretes deuorant:
et in sua carne ventris aut guttus
ris luxuriam non formidant. Ieiunant
autem non ut solitam ieiunando minuatur
edacitatem: sed ut immoderate in disse-
rendo augeant auaritatem. Artificiose
et peregrinis condimentorum diuersita-
tibus gulam irritant: tantumque capiunt man-
ducando quantum digerere possunt in
ieiunando. Et Hiero. ad Furiam ait: Non
nulli vitam pudicam appetentes in iti-
nere medio corrumpunt dum carnum ab-
stinentiam ieiunium putant: et stomas-
chum leguminibus onerant. Omnia tamen
intelligenda sunt eius discretionem: quia
ut scribitur. i. q. v. c. presentium. Discretio
mater est omnium virtutum. Quod ideo
dixerim: quod multi indiscretas ieiuniorum
regulas considerantes quibus nimis ar-
tibus eis impossibilia sumunt ieiunia
Pro quibus quietandis stat. sententia
illa Hieron. ad rusticum monachum di-
Balearum fomenta non querat qui ca-
lorem corporis ieiuniorum frigore eius

pis extinguere: quod et ipsa moderata sunt
ne nimia debilitat stomachum et refectio-
nem maiorem poscentia erumpant in
cruditate que parens libidinum est.
Et idem ad Nepo. de vita clericorum ait:
Tantum tibi impone ieiunium quantum
ferre potes. Sint pura casta simplicia
moderata et non superstitiosa ieiunia. et
idem ad Demetriadem virginem inquit:
Neque non immoderata tibi imperamus
ieiunia et enormem ciborum abstinentiam:
quibus statim corpora delicata franguntur:
et ante egoriare incipiunt quam sancte
conuersationis possint iacere fundamen-
ta. Pro horum quoque sententia est moderas-
tas esse virtutes. Et idem ad rusticum
monachum ita scribit: Sunt qui humo-
re cellularum: immoderatisque ieiunium
tedio solitudinis. ac nimia lectione dum
diebus ac noctibus auribus suis pers-
sonant: vertuntur ad melancholiam
ut Hypocratis magis fomentis quam nos-
tris indigeant monitis. Icaro seruanda
est regula Fulgentij: qui ita scribit
ad Probum. Ieiunium sic est adhibenda
temperies ut corpus nostrum neque sa-
turitas excitet: nec inedia immoderata
debilitet. Saturitas facit ut incassum
ieiunemus: debilitas vero ne ieiunare pos-
sumus. hec ille.

Quod obligantur homines ad ieiunium
vel propter preceptum ecclesie: vel pro-
pter impositam penitentiam: vel propter
indictionem episcoporum.

Etiam mysterium videndum de ieiunio
de obligatio. Obligantur siquidem
dem homines ad ieiunia sub pena
peccati maxime propter tria.

Primo propter ecclesie preceptionem.
Secundo propter penitentiam ac voti impletionem.
Tercio propter episcopalem indictionem.
Primo obligantur ad ieiunium propter ec-
clesie preceptionem: quod. s. ecclesia precipit ut ali-
qua ieiunia a fidelibus obseruentur: quod ut
scribit. xliij. q. i. c. quisquis preceptum
non obtemperat: reus est et debitor penitentiae.
Et parum post inferius. Quod precipit: impe-
rat: et quod imperat necesse est fieri. Et di-

rii. c. pceptis. dr: pceptis aplicis nō dura supbia resistat: s; p obediētiā q̄ a sc̄rā romana ecclia ⁊ aplica auroitate iussa sunt salutifere impleātur. Et eadē di. c. nō decet. Calixt⁹ papa ait: Sicut dei filius venit facere voluntatē patris: sic et vos implete voluntatē nr̄is vr̄e q̄ est ecclia. Ad idem est. c. sic oēs. xix. di. vbi sic dr: Sic oēs aplicē sedis sanctio nes accipiēde sunt tanq̄ ip̄ius diuina voce petri formate. Et idē h̄r in. c. i me moria in. c. enūero. ⁊ in. c. nulli fas. ea dē di. Et hoc colligit ex verbo xp̄i dicen tis: Adat. xvij. Qui eccliam nō audiet: rit sit tibi sicut ethnicus et publicanus. Sācta ergo nr̄ ecclia instituit ieiunia quedā sub pcepto fidelib⁹ obseruāda. Et primo instituit ieiuniū q̄dragesima le: de quo super⁹ dixim⁹. Clericis autē quibuscūq; iniūctū est ieiuniū q̄nqua gesimale sicut ptz di. iij. c. statuimus. ⁊. c. deniq; s; cōsiliū est nō pceptū. fm glo. Sc̄do precipit ieiunius quattuor tēpor. sicut notat. lxxv. di. c. ieiunius. ⁊. c. ostituius. ⁊. c. de ieiunio. Tertio precipitur ieiuniū in oib⁹ vigilijs apo stolor: philippi ⁊ iacobi ⁊ iobis euāg. dūtarat exceptis: vt apparet ex de ob ser. ieiunioꝝ. c. p̄siliū. Quarto p̄cipit iei unū in vigilia natiuitatis dñi: q̄ si ve nerit feria sc̄ta: h̄i q̄ nec voto nec regu la ad abstinētiā carniū astricti sunt: ta li die caribus vt̄i p̄nt fm p̄suetudinē ecclie ḡnalē: nō tñ rep̄hēdēdi sunt h̄i q̄ ab eis ob deuotionē voluerint abstinē re. ex de obser. ieiū. c. explicari. Quinto precipit ieiuniū in vigi. p̄t̄b. lxxv. di. c. nosse credo. Sexto precipit ieiunius in vigilia assumptionis v̄ginis marie. ex de obf. ieiū. c. f. Septimo p̄cipitur ieiuniū in vigilia iobis baptiste: ⁊ vr̄i Laurētij. Et hoc de p̄suetudine appro bata q̄ ligat ⁊ tenet: vt ptz di. f. c. p̄sue tudo. ⁊ di. i. c. eccliaz. ⁊. c. in his. Naz fm Astē. in sum. sua. Si in aliq̄ regiōe vel diocesi sit aliq̄d ieiuniū p̄suetū: qd tñ non est pceptū p̄ius scriptū: nihilo minus ab existentibus ibidē est obser

uandū. Nec hoc puto intelligendus p̄ illis tñ qui in locis illis domiciliū ha bent: sed etiā p̄ alijs for̄sib⁹ ⁊ peregrinis qui eo tpe ibi se rep̄rēt. Tñ Aug. xj. di. c. illi aut. ait: Mater mea medio lanū me secuta iuenit eccliaz sabbō nō ieiunātē: ceperat fluctuari qd ageret. Tūc ego p̄silius de hac re (brissime me morie) ab: osij ep̄i petij. At ille ait: Eus romā venio: sabbato ieiuno: cū medio lanū sum: non ieiuno. Sicut tu ad quā cūq; forte eccliam veneris eius mores serua: si cuiq; nō vis relinquere sc̄da: lū nec quēq; tibi. hec cū mri renūciab sem libēter amplexa est. glo. nō in. d. c. sup v̄bo venēs. diē: viatores tenet seq̄ p̄suetudinē loci ad quē veniūt. Et hec idē colligit ex. c. q̄ p̄ mores. di. viij. in tex. ⁊ in glo. ⁊ in. c. quisq; xj. di. Octa uo precipit ieiuniū in vigilia sc̄i Bar tholomei q̄ seruari d; fm cōsuetudinē festi. d. c. p̄siliū. ex de obser. ieiū. Ieiunia autē triū dierū rogationū an ascē sionē dñi que ponunt de cōse. di. iij. c. rogationes. fm glo. ibidē sunt de cōsilio nō de pcepto: nisi vbi esset dñus de p̄suetudine approbata. Sily ieiunium aduētus si est in patria de p̄suetudine est pceptum: aliter nō fm host. lies bo nestū sit q̄ ieiunēt clerici ⁊ marie p̄sby teri. In decretis etiā iuenit q̄ sit iei unādū feria. iij. vj. ⁊ sabbato. de p̄se. di. iij. c. ieiunia. ⁊. c. sabbato. Tñ istud cōsiliū est: nō pceptū: nisi de p̄suetu dine approbata. In dieb⁹ tñ sabbatis a carniū abstinendū esse dicit. c. Quia dies. de p̄se. di. v. ⁊ hoc vtriq; p̄siliū est nisi adhuc contrariū videret per con suetudinē. In oibus v̄o vigilijs festoy que secunda feria veniunt ieiunandū est in sabbato. vt ptz in. c. ex parte. ⁊. d. c. cōsiliū. ex de obser. ieiū. Notādus tñ q̄ a pcepto ieiunij excusant ⁊ abs oluūtur qui legitimam causam habēt siue necessitatem vt non ieiunent: quia vt scribitur in sepe alleg. c. cōsiliū. Necessitas legi non subiacet: ⁊ in. c. res missionē. Necessitas nō h; legē. f. q. f.

Sed caueat unusquisq; ne decipiat se
 ipsum: qm̄ si quis possit ieiunare p̄ vno
 floreno lucrādo: posset etiā ieiunare vt
 impleret ecclesie preceptus. Possunt
 tñ aliqui rōnabiliter excusari a ieiunio
 Et p̄mo excusant pueri qui s̄m Tho.
 ⁊ Rich. p̄pter debilitatē nature indi-
 gēt frequētī cibo nō multo s̄l sumpto.
 Indiget multo nutrimento p̄pter virtu-
 tē augmētī. Ideo vsq; in finē tertij se-
 ptēni: idest. xxi. anni ieiunare nō obli-
 gantur. Et p̄ his est dictū illud Hiero.
 ad athletā. Ante annos robuste etatis
 periculosa est teneris abstinētia ⁊ gra-
 uis. Tñ pueniens est vt ante dictā eta-
 tē inducātur hoies ad ieiunū: tñ pro-
 pter generalē cōmonitiōē et mīe dei
 impetratiōē. sicut d̄: Jobel. ij. Coadu-
 nate senes aggregate paruulos ⁊ sugen-
 tes vbera. Tñ etiā p̄pter vitioꝝ refre-
 nationē: q; vt plurimū ⁊ maxime tēpo-
 ribus his iuuenes sunt lasciuī ⁊ disso-
 luti. Ego hō dico ⁊ teneo q; p̄siderata
 malicia que in multis supplet etatem
 ⁊ corruptela detestabili nefandissimo-
 rum facinoꝝ q; p̄petrantur tā a mascu-
 lis q; a feminis q; tales nō solū indu-
 cēdi sunt ieiunare: imo stringēdi sunt
 quos volētes onus ferre ieiunij etiā
 ante. xxi. annū ad illud credo fore obli-
 gatos sub virtute p̄cepti. Secūdo excu-
 santur a p̄cepto ieiunij pauperes q; nō
 habēt ad comedēdū in vna comestione
 sufficiētē. Tertio excusant p̄grinan-
 tes q; p̄pter laborē nimīū cōmode ieiū-
 nare nō valēt. Nec obstat si dicatur q;
 p̄ceptū cōsilio nō est postponendū.
 Tñ ergo ieiunare sit in p̄cepto: p̄gri-
 nari nō ad indulgētias est de p̄silio: er-
 go nō vt q; p̄pter p̄grinationem sint
 solūda ieiunia: q; vt dicūt Ric. ⁊ Tho.
 intētiō dāt p̄cepta de ieiunijs nō fuit
 excludere alias p̄as ⁊ necessarias cau-
 sas. Secus tñ est de p̄ceptis legis na-
 ture. Quarto excusant senes ⁊ debiles.
 Quinto infirmi. Sexto mense nobilitū
 seruitores: de q; d̄. Rich. q; si ex eā
 necessaria pueniūt aliquātulū comedē

di horam ex toto vel modicū p̄bibēdo
 ne seruiendo deficiant: et hoc faciāt iā
 postis mensis vel modicū ante: ita q;
 p̄pter t̄pis cōtinuationē vna mentia
 habeat deputari: non peccāt: sicut non
 peccant qui surgunt de mēsayt p̄ vno
 vadāt: vel enenia deferāt: ⁊ itez reuer-
 tentes ad mēsam p̄tinuant. Septimo
 excusantur laborātes qui dietim labo-
 rant nec possunt laborare simul ⁊ ieiū-
 nare. Octauo excusantur mulieres pre-
 gnantes ⁊ que lactant filios. ⁊ genera-
 liter oēs q; bus legitima adsunt impe-
 dimenta. De dispensatiōe tñ ieiunij
 s̄m Alexā. notandū est q; si euidentē cā-
 sit p̄t statim hō per seipm̄ statuti ob-
 seruantiā p̄terire p̄sertim si nō possit
 de facili habere recursū ad supiores.
 Si autē causa sit dubia d̄z homo ad su-
 periorē recurrere qui autoritatē habet
 in talibus dispensare. Secūdo obligant
 hoies ad ieiunū p̄pter p̄nē vel voti
 impletionē: qm̄. s. quis teneretur ieiū-
 nare cū sibi fuisset iniunctum pro p̄nā
 aut voto se obligasset. Tertio obligan-
 tur hoies ad ieiunū p̄pter epalē indi-
 ctiōē: qm̄. s. eps in sua diocesi indice-
 ret aliqd̄ generale districtū ieiunū p̄
 pace: pro serenitate aeris: pro pluuia
 postulanda ⁊ h̄mōi: tunc oēs eius cus-
 re subiecti obedire tenētur: vt expresse
 ponitur de p̄se. di. ij. c. p̄nunciandū. ⁊
 di. v. c. ieiunia. vbi d̄z: Ieiunia in eccle-
 sia a sacerdotibus p̄stituta sine necessi-
 tate rōnabili non soluantur. hec ille.
 Quid ieiunū fructuosum est ⁊ vtile ad
 bona spalia: ⁊ ad bona corporalia ⁊ ad
 bona spiritualia. Caplm. iij.

Et t̄m mysterium videndū
 de ieiunio dicitur fructifica-
 tio. Possimus nāq; tripli-
 cem eius fructum annota-
 tare. Primus dicitur corpora-
 lis. Secundus temporalis. Tertius spi-
 ritualis. Primus ieiunij fructus dicitur
 corporalis. Ipi etenim corpori prodest
 tripliciter.

Primo refrenando.

h

In die cinerum.

Secundo sonando.

Tertio fortificando.

Primo ieiunium pdest corpori ipsum
refrenando. Na nullu remediū est ita ef-
ficax ad reprimendū carnis rebellionē
ad spm̄ sicut macerare et affligere illā et
potissimū p ieiunium. Et quis nō indi-
geat tali medicina qñ oēs pūguntur ve-
rantur et agitantur stimulo carnis. Jō
Paulus. s. Ro. ix. dicebat: Castigo cor-
pus meū et in seruitutē redigo. Et hoc
Dier. ad Rusticū monachū inq̄r: Has
electionis in cuius pectore christi sona-
bat: macerat corpus suū: et subijcit ser-
uituti: et tñ cernit naturalē carnis ardo-
rē sue repugnare suie: vt quod nō vult
hoc agere cōpellat et quasi vim patiens
vociferat. et Ro. viij. Miser ego hō q̄s
me liberabit de corpore mortis huius? et
tute arbitraris absq̄ lapsu et vulnere
posse trāsire nisi oī custodia seruaueris
cor tuū. Et idē in eplā ad Furiā de vi-
duitate seruāda. Ap̄ls inquit: macerat
corpus suū et a se subijcit impio: ne qd
alijs p̄cipit ip̄e nō seruet. Et tu adoles-
centula seruēte cibis corpore de casti-
tate secura es. q. d. non. Et idē in eplā
ad Eusto. et ponit in. c. Si paulus. xxij.
q. v. Si paulus iquit ap̄ls vas electio-
nis et p̄paratus in euāgelio xp̄i ob car-
nis aculeos et incētia virtioz rep̄mit
corpus suū et seruituti subijcit: ne alijs
predicans ip̄e reprobus efficiatur: et tñ
videt aliā legē in mēbris suis repugnā-
tē legi mentis sue et captiuatē se in le-
ge pcti. Si post nuditatem ieiunia fa-
mes carceres flagella supplicia i semet
reuerfus exclamat Ro. viij. Infelix ego
hō quis me liberabit de corpore mortis
huius: tute putas securas esse debere.
In eplā ad Galuinā de nebridio et
viduitate. idē Diero. sic loquit: Sicut
irasci hoīm est et irā nō perficere xp̄ia-
ni. Sic oīs caro cōcupiscit qdē ea que
carnis sunt: quibusdam illecebris ad
mortiferis anime voluptates trahit.
Sed nostrū est voluptatis ardore ma-
iore xp̄i amore restringere et lasciuens

imentū frenis in edie subiugare vt nō
libidinē: sed cibos querat ac desideret
et fessorem spiritūscm̄ moderato arq̄
cōposito portet in cessu. Quosum ista?
Et hominē te esse noueris: et nisi cauē-
as passionib⁹ humanis subiacere. De
eodē cuncti facti sumus luto iisdē com-
pacti exordijs: et in serico et pānis eadē
libido dñatur. Nec regum purpurās tñ
met nec mendicōz spernit squalorem:
meliusq̄ est stomachū te dolere q̄ me-
tē imperare corpori q̄ seruire gressura
cillare q̄ pudicitia. Et in eplā ad De-
metriadē virg. idē di. Ignita sunt dia-
boli iacula q̄ simul vulnerāt et inflāmāt:
et a rege babilonis tribus pueris p̄pa-
rantur: sed quō ibi quartus sp̄m̄ hīs
filij dei intēfos mitigat ardore: sic in
animo virginali roze celesti et ieiunioz
frigoze puellaris calor extinguit et hu-
mano corpori angeloz querlato p̄pa-
ratur. Itē in eplā ad Eusto. sic refert.
Sollicite puidendū est vt quos sarus
ritas a paradiso expulit esuries redus-
cat: nō q̄ dens intestinōz nostrōz de-
lectetur rugitū: s̄ q̄ aliter pudicitia tu-
ta esse non possit. Propterea et ip̄e Diero.
in seipo ostendit qd alijs p̄dicauit.
Eius verba sunt ad Eusto. loquentis:
Quotiens in heremo p̄stitutus et in il-
la vasta solitudine q̄ exusta solis ardo-
ribus horridū monachis prestat habi-
taciū putabā me romanis iteresse de-
litij sedebā solus: q̄ plenus erā ama-
ritudine. Vorebant saxo mēbra defor-
mi: et squalida cutis strū et hiopisse car-
nis obdurerat. Quotidie lachryme: q̄
die gemitus: et si qñ repugnātē somnū
imminēs opp̄sisset: nuda humo vir ossi-
sa herentia collidebā. De cibis nō et po-
tu taceo eum etiā languētes monachi
aqua frigida vt antur coctum aliquid
accepisse luxuria sit. Ille igitur ego qui
ob gehenne merū tali me carceri dam-
nauerā: scorpionū tātū socius et ferarū
sepe choriz intererā puellarū: pallebāt
hora ieiunij et mens desiderij estuat
bat in frigido corpore: sic eo iā carne

premortuo: sola libidinum incēdia bul
liebant. Itaq; omni auxilio destitutus
ad iesu iacebā pedes rigabā lachrymis
et crine tergebā: et repugnātem carnem
hebdomaday inedia subiugabā. Non
erubescō p̄fiteri infelicitatis mee mi
serias quin potius plāgo nō esse quod
fuerim. Ademini me clamātē diem cre
bro iunisse cū nocte: nec prius a pecto
ris cessasse verberib; q̄ redire dño im
petrāte tranquillitas. Ip̄am quoq; cel
lulā meā quasi cogitationum mearum
cōsciētā primescēbant: et mihi met ira
tus et rigidus solus deserta penetrabā.
Sicubi p̄caua vallū aspera montium
rupiū p̄rupta cernebā: ibi me orōnis
loc̄. Et vt mihi testis est dñs post mul
tas lachrymas post celo oculos inherē
tes nōnūq; videbar mihi iteresse agni
tibus angeloz. hec Hiero. Sed qd̄ de
alijs omnib; sanctis dicā. Nōne p̄ ab
stinētā afflictionēq; ieiunioꝝ supera
uerūt luxuriā. Et vt de alijs taceā dicā
tātū qd̄ de. b. Frāscisco scribit in sua le
genda di. Bon. Inq̄t em̄ sic artēdēs il
lud apli ad Gal. v. Qui aut̄ sūt xpi car
nē suā crucifixerūt cū vitijs et p̄cupiscē
tjs. Et crucis armaturā iugis suo fer
ret in corpore tanta discipline rigidita
te sensuales appetitus arcebat vt vir
necessaria sumeret sustentationi natu
re. Difficile nāq; fore dicebat necessita
ti corporis satisficere et p̄nitenti sensuū
nō parere. Propter qd̄ cocta cibaria sa
nitatis tpe vir admittēbat et raro. Ad
missa hō aut̄ p̄ficiēbat cinere aut cōdi
menti sapore admirtione aq̄ vt pluri
mū reddebat inspidū. De potu vini qd̄
dicā cū de aqua dñi sitis estuaretardo
re vir ad sufficiētā biberit. Patet ergo
q̄ per ieiuniū corpus aie inimicū ma
time refrenat. Scdo p̄dest ieiunium
corpori ip̄m sanando. Nam visum est p̄
experientiam q̄ magis p̄dest sanitā
ti corporis abstinētā moderata q̄ ni
mius et excessiuus ciboz vsus. Quin
immo vt plurimum ex gula oēs egritu
dines euenire solent. Unde de conse.

di. v. c. Ne tales. dicitur: Morbi satu
ritate nimia concitātur. Et Gene. ad
Lucil. sic ait: Medicina quondā pau
carum scientia fuit herbarum quibus
sisteretur fluēs sanguis vulnera coirēt
paulatim. Deinde in hanc peruenitā
multiplicem varietatem. Nec est mirū
tunc illam minus negocij habuisse: fir
mis adhuc solidisq; corporibus et faci
li cibo nec per artē voluptatēq; corrus
pto qui postq̄ cepit non ad tollendā
sed ad irritādā famē: quare inuēte sunt
mille conditure: quibus adhibitis exci
taretur. Que desiderātib; alimentat
onera sunt plenis. Inde palloꝝ neruo
rum vino marcentiū tremor et misera
bilior ex cruciatib; q̄ ex fame macies.
Inde incerti tabentiū pedes et semper
quasi in ipso ebrietate titubatio. Inde
et in totā cutem humor admissus diste
tusq; vēter dñi male assuescit plus cape
re q̄ poterat: et tandē concludit iustos
morbos multa ferula fecisse. Et Job.
os aureum de conse. di. v. in. c. Nihil.
hoc ip̄m confirmat di. Abūdantia mor
bum facit et molestias ingerit et egritu
dines generat. Id̄ Hiero. cōtra Iou.
ait: Egrotanti tibi nō aliter sanitas re
stituitur nisi tenui cibo victuq; castiga
to que dieta dicitur: Et idem Hiero. in
c. legimus. de cōse. di. v. Regim⁹ quos
dam morbo articulari et podagre hu
moribus laborantes: p̄scriptione bo
norum ad simplicem mensam et paupe
res cibos redactos conualuisse. Carue
runt enim sollicitudine dispēsan de do
mus et puellarum als epularum largi
tate que corpus frangunt et animam.
Tertio p̄dest ieiunium corpori ip̄s
sum fortificando. Nam moderata iei
unia ex consequenti corpora magis sa
na et magis robusta reddunt. Et si dis
catur hoc non esse verum quoniam per
ieiunia debilitantur corporis vires.
Im̄ illud psal. cvij. Venia mea infir
mata sunt a ieiunio: et caro mea immu
rata est propter oleus. Respondere pos
sum⁹ q̄ Paul⁹ dicebat. ij. Cor. xij. Eū

Feria. V. post diem cinerū.

infirmos tunc fortior sum eo q̄ infirmis
tas ⁊ debilitas corporis reddebat eum
forte ⁊ promptū ad dei obsequia. **¶** Se
cūdus ieiunii fructus d̄ tēporalis, pro
dest em̄ adhuc tripliciter tēporaliter.

Primo placando.

Secūdo liberando.

Tertio impetrando.

¶ Primo prodest t̄paliter placādo deū:
q̄n̄ irat̄ p̄pter pctā populi t̄pali flagel
lo eos pcutere comminat̄. sicut p̄ Jone
lib. p̄ totū de Niniuitis. de q̄bus ita ait
"Diero. lib. ii. **¶** Jounia. Ninive ciuitas
magna irā dei ieiunioꝝ miseratione re
tortit: quā vtiq̄ Sodoma atq̄ gomor
ra placassent si penitētias agere lachry
masq̄ p̄nie fundere ieiunio patrocina
te deum cōciliare voluissent. Missus si
quidem fuit ad Niniuitas Jonas: ⁊ au
dierūt illi vocē ei⁹ ⁊ timuerūt deū et iei
unātes ⁊ orātes iram eius placauerūt.

¶ Secūdo prodest hōi ieiunium t̄paliter libe
rādo. s. a periculis et aduersitatib⁹ hui⁹
seculi: sicut p̄ de multis q̄ ieiunātes ob
reuerētia d̄ginis et alioꝝ sc̄toꝝ liberati
sunt a multis periculis celi terre ⁊ ma
riū. **¶** Tertio prodest ieiunium t̄paliter im
perrādo. s. t̄palia b̄nficia: vt pluuiā t̄pe
siccitatis: sanitatē t̄pe infirmitatis: sere
nitatē t̄pe imbriū: pacē t̄pe guerrarū et
silia. **¶** Tertius fructus ieiunii d̄: sp̄sias
lis. Prodest em̄ sp̄saliter tripliciter.

Primo clarificando.

Secundo abando.

Tertio glorificando.

¶ Primo prodest clarificādo. Nā ad per
spiciatātē ⁊ puritatē orōnis ⁊ cōrēpla
tionis miro mō disponit. Nonne lectio
orō: p̄dicatio ieiuno stomacho meli⁹ cas
piunt ⁊ exercent. Hinc Diero. **¶** Joui.
ait: Daniel atq̄ tres pueri interpretatio
nem somnioꝝ ieiunio reuelat̄ pastiq̄ le
gumib⁹ piudētiorē ⁊ pulchriorē in
ueniūt̄. hec ille. Jobi euāgē. in insula
patmos ieiunāti reuelata sunt secreta
celestia. Apli ieiunātes sp̄sifici lumine
sunt illustrati. Act. ij. **¶** Secūdo prodest ies
iunium sp̄saliter abādo. Cū em̄ mēs fue

rit illuminata ⁊ diuine cōtēplationi in
tēta: ex d̄n̄i delectatiōi sp̄sali inebriat̄

¶ Tertio prodest ieiunium sp̄saliter glori
ficādo: q̄ p̄ illud introducimur in beatā
vitā: sicut helias post ieiunioꝝ rap̄ est
in celū. ij. Reg. iij. In hui⁹ aut̄ myste
riū post ieiunium quadragesimale sc̄ari⁹
resurrectionis celebrat̄ gloria. Ergo aia
seruēt̄ vnusquisq̄ b̄m facultatē suam
hodie ieiunium incipiat: vt sic in fine ad
piscatur eternā gloriā. Amen.

¶ Feria quinta post diē cinerū de vsu ⁊
laudibus sanctissime orationis: contra
eos qui dicunt nō esse orandū: neq̄ pro
bonis acquirendis: neq̄ pro malis euis
tandis. Sermo. xii.

Ecessit ad euz

centurio rogans eū. No
tatur hec d̄ba Mat̄. viij. c. ⁊ in euangelio ho
dierno. Promptissimus

de⁹ semp est ad liberaliter exhibēdā no
bis b̄nficia sua: q̄ id sepe nō accipimus:
q̄ negligētes sumus ad fiducialiter po
stulādū. Nā q̄ petit accipit: ⁊ q̄ q̄rit in
uenit: ⁊ pulsanti ap̄ies. vt d̄: Luc. xj. Et
vtiq̄ satis clarū est in historia sc̄i euā
gelij die hodierno recitati in q̄ cōmomo
rat̄ sanitatis donū a x̄po collatū puero
Leturionis paralytico ⁊ male habenti.

Qd̄ vtiq̄ x̄ps fecit cōmor̄ fidelib⁹ pas
bus Leturionis hūiliter eū deprecātis.
Qm̄ aut̄ apud aliq̄s incredulos ⁊ inde
uotos orōnis vsus vili⁹ ⁊ inutilis repu
tat̄: iccirco in p̄senti simone de cōmēda
tione ⁊ laudib⁹ orōnis erim⁹ tractatur
ri: vt sic oīs vere penitēs audeat cū cen
surione clamare securi⁹ ad d̄m iesum
x̄pm. Notabim⁹ q̄ tria p̄ que principalis
ter ostēdem⁹ vsus orōnis cōmēdabilē
esse: ⁊ in hac vita oībus cōuenire.

Primū d̄: cōrrarioꝝ debilitas.

Secūm d̄: sanctorū dignitas.

Tertium d̄: omniū indigentia:

¶ Cōsuetudo debilitū rationū quas ple
riq̄ adducere solēt ad ostendendum q̄
sit superfluum orare. Capitula. ij.